

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

LOKALIZACJA A KSZTAŁTOWANIE KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

OPRACOWANEJ PRZEZ **mgr inż. Michał Nowicki**

POD KIEROWNICTWEM NAUKOWYM **dr hab. Anny Adamik**

NAPISANEJ W **Katedrze Zarządzania Politechniki Łódzkiej**

ŁÓDŹ, 2018

W otoczeniu współcześnie funkcjonujących przedsiębiorstw nieustannie występują dynamiczne, burzliwe i głębokie zmiany. W konsekwencji zachodzi konieczność przeanalizowania procesów i zjawisk związanych, tak z podejmowaniem działalności biznesowej, jak i z późniejszym kształtowaniem jej konkurencyjności. Jednocześnie, wydaje się, że naukowa eksploracja aspektu lokalizacji podmiotu gospodarczego i instrumentów jej wirtualizacji stanowi ciekawe wyzwanie i atrakcyjny kierunek badań. Uznaje się, bowiem, że wiedza o istocie i przebiegu powyższych w szczególności sposób niezbędna jest dziś, dominującym w większości systemów gospodarczych, małym i średnim przedsiębiorstwom. Dlatego też głównym motywem podjęcia tematu rozprawy była chęć zasygnalizowania **roli lokalizacji i instrumentów jej wirtualizacji dla potrzeb podnoszenia skuteczności w kształtowaniu konkurencyjności współcześnie funkcjonujących przedsiębiorstw.**

W pracy podjęto się próby weryfikacji hipotezy głównej [HG] stanowiącej, iż: „**Nowocześnie postrzegana, wielopłaszczyznowa lokalizacja inicjuje procesy budowy przewagi lokalizacyjnej przedsiębiorstwa, poprzez co podnosi ich ogólną konkurencyjność**” oraz **5-ciu** hipotez szczegółowych (*zobacz s. 2*). Starania te poprzedził przegląd literatury, tak polskojęzycznej, jak i zagranicznej, oraz zaprojektowanie i przeprowadzenie własnego procesu badawczego. Wykonano je po to, aby odnaleźć odpowiedzi na następujące pytania:

- **P1:** Jaką postać przyjmuje mechanizm/algorytm generowania konkurencyjności przedsiębiorstw w oparciu o przewagę lokalizacyjną?
- **P2:** Jaki jest charakter oddziaływania przewagi konkurencyjnej generowanej w oparciu o lokalizację i jej wirtualizację na ogólny poziom konkurencyjności przedsiębiorstw?
- **P3:** W jaki sposób, przedsiębiorstwa typu MSP, zlokalizowane i funkcjonujące w Polsce, wykorzystują lokalizację i instrumenty jej wirtualizacji w procesach kształtowania swej konkurencyjności oraz jakie korzyści dzięki tej aktywności notują?
- **P4:** Jakie czynniki (*i w jaki sposób*) determinują proces generowania przewagi opartej na lokalizacji na realnej płaszczyźnie działania?
- **P5:** Jakie czynniki (*i w jaki sposób*) determinują proces generowania przewagi opartej na lokalizacji na wirtualnej płaszczyźnie działania?

Przy tak postawionych pytaniach badawczych, uznano, że:

- **celem naukowym** rozprawy jest identyfikacja roli i ocena stopnia wykorzystywania przewagi lokalizacyjnej w procesach kształtowania konkurencyjności MSP zlokalizowanych i funkcjonujących w Polsce;
- **celem metodologicznym** jest opracowanie modelu (*algorytmu*) obrazującego proces kształtowania konkurencyjności przedsiębiorstw w oparciu o lokalizację i jej wirtualizację;
- **celem utylitarnym** jest sformułowanie rekomendacji odnośnie skuteczniejszego wykorzystywania przewagi lokalizacyjnej w procesach kształtowania konkurencyjności przedsiębiorstwa (*w tym szczególnie MSP*).

Dla realizacji powyższych celów pracy **nadano jej pięciorozdziałową strukturę**. Trzy rozdziały mają charakter teoretyczny, jeden jest rozdziałem metodycznym, a ostatni – piąty, został poświęcony prezentacji rezultatów przeprowadzonych badań własnych. Pogłębiona eksploracja naukowa podjętych w rozprawie **zagadnień związanych z kształtowaniem konkurencyjności przedsiębiorstw, ze szczególnym naciskiem na znaczenie umiejętnego wykorzystywania walorów ich lokalizacji** (postrzeganej w kontekście zarówno realnej, jak i wirtualnej płaszczyzny ich działania), pozwoliła na:

1. zwrócenie uwagi na istotne, i stale rosnące, znaczenie eksploataowania lokalizacji i instrumentów jej wirtualizacji dla efektywności procesów kształtowania konkurencyjności, w tym szczególnie podmiotów typu MSP;
2. opracowanie koncepcji algorytmu generowania konkurencyjności przedsiębiorstw w oparciu o przewagę lokalizacyjną (zobacz: Rysunek 3.8, s. 152);
3. opracowanie projektu (modelu) identyfikującego główne etapy i czynności „Nowoczesnej analizy lokalizacyjnej postrzeganej wielopłaszczyznowo” (zobacz: Rysunek 3.1, s. 115); oraz „Procedury analizy stopnia gotowości do wirtualizacji działalności gospodarczej” (zobacz: Rysunek 3.2, s. 119);
4. dokonanie systematyki wiedzy z zakresu teorii lokalizacyjnych (zobacz: Tabela 2.4, s. 94) oraz problematyki uwarunkowań (czynników) lokalizacyjnych, tak dla realnej, jak i wirtualnej płaszczyzny działania (zobacz: Tabela 3.1, s. 122, Tabela 3.2, s. 125, Tabela 3.3, s. 128 oraz Tabela 3.7, s. 140)
5. przygotowanie praktycznych wskazówek ułatwiających prowadzenie analizy lokalizacyjnej (zobacz s. 133 ÷ 135), a także zaproponowanie narzędzi wspomagających jej wykonanie (zobacz s. 136 ÷ 138);
6. sformułowanie rekomendacji odnośnie skuteczniejszego wykorzystywania przewagi lokalizacyjnej w procesach kształtowania konkurencyjności przedsiębiorstwa (w tym szczególnie MSP).

Co szczególnie ważne i warte odnotowania, **w rozprawie dostrzeżono**, że lokalizację podmiotu gospodarczego współcześnie należy rozumieć szerzej niż miało to miejsce jeszcze kilkanaście lat temu – dlatego też, w dysertacji zaproponowano **wielopłaszczyznowe**¹ ujęcie lokalizacji (zobacz Rysunek 2.7., s. 103). Dokonując analizy literatury ustalono także, że dotychczasowe rozważania dotyczące tak kształtowania konkurencyjności MSP, jak i problematyki lokalizacji i wirtualizacji **były prowadzone rozłącznie i bez szerszej analizy koincydencji badanych zjawisk**. Dlatego też, chcąc przyczynić się do ograniczenia tej luki w opracowaniu starano się wykazać powiązania występujące pomiędzy omawianymi obszarami tematycznymi, proponując m.in. koncepcję algorytmu generowania konkurencyjności przedsiębiorstw w oparciu o przewagę lokalizacyjną (zobacz: Rysunek 3.8,

¹ Zgodnie z wielopłaszczyznowym postrzeganiem lokalizacji, współcześnie należy postrzegać ją szerzej, niż tylko jako umiejscowienie w konkretnym punkcie (miejscu) przestrzeni geograficznej, tj. jako lokalizację tylko na realnej płaszczyźnie działania (zobacz rysunek 2.7, s. 103). Myśląc o lokalizacji należy mieć na uwadze nie tylko zlokalizowanie w rzeczywistości realnej, ale i wirtualnej. Wirtualizacja realnej płaszczyzny działania, czyli umiejętne osadzenie i promowanie działalności przedsiębiorstwa w rzeczywistości wirtualnej (cyberprzestrzeni, sieci Internet), wsparte wykorzystywaniem innowacyjnych i nowatorskich narzędzi IT, zaczyna odgrywać coraz większą rolę we współczesnych realiach rynkowych.

s. 152), czy wcześniej wspomnianą, koncepcję wielopłaszczyznowego podejścia do lokalizacji celem kształtowania konkurencyjności przedsiębiorstwa.

Mając na uwadze powyższe, wydaje się zatem, że informacje i wiedza zawarte w dysertacji pozwoliły przeprowadzić czytelnika przez trudną, stale podlegającą rozwojowi i ewolucji, problematykę związaną z aspektami kształtowania konkurencyjności MSP. Treści zaprezentowane tak w teoriopoznawczej, jak i empirycznej części pracy, potwierdzają słuszność stanowiska wskazującego, że aktywne eksploatowanie tak realnej, jak i wirtualnej płaszczyzny lokalizacji, pozytywnie przekłada się na **perspektywy kształtowania konkurencyjności współczesnych przedsiębiorstw. Należy, zatem rekomendować opieranie ich działań o eksploatację nowoczesnie postrzeganej, tj. wielopłaszczyznowo, lokalizacji.**